

חזרו 'מדות האהל', הדחינו 'ריעותי'!

מכתבים למערכת

הסתדרות "בני בנימין" או חברה מיסיונרית לעבודה ערבית?

(מכתב גלוי למרכז הסתדרות החקלאים הצעירים "בני בנימין" בא"י)
 תמחים ומלאי רוגז פונים אנו, אל הסתדרות "בני בנימין", לבירור התופעה המוזרה שהופתענו בה ביום 24.7.32 במושב ראש פנה.
 ע"י מרכז הסתדרות "בני בנימין" נשלח ה' זילבר לתוצאות בראש פנה, המעסיקה מאות פועלים ערבים. המטרה: חקניית התפתחות תרבותית במושבות הנ"ל, ובכך אף כי נושא ההרצאה היה אמנם מענין מאד, נטה המרצה עוד מראשית דבריו מתוכן הנושא, ועבר להתקפה על הפועל העברי והתחיל לנהל תעמולה גלויה לעבודה ערבית.

אנו פלוגת חלוצי בית"ר שמשך שנתיים יושבים במקום, ועל אף כל הסבל והכשלונות במערכת כיבוש העבודה העברית, עומדים במלחמתנו, לא יכולנו להבי לרג על בעמנו לשמע הדברים מלאי הארס כלפי הפועל העברי. על שאלתנו בנוגע ליהסו לעבודה עברית, הוא ענה: כי ע"י עבודה ערבית על האכרים להלחם בפועל העברי. המרצה קרא עוד את האכרים להלחם בעליה החלוצית וכו'. וקרא חנינית, כי אצלי טובים הם פורעי פתח תקוה מהפועל העברי.

בשמענו את הדברים האלה, הבענו את התמרי מרותנו ליושב ראש סניף "בני בנימין" במקום, ה' נ. בוקשטור על הזמינו מרצים מסיתים כאלו, ולא את מהאח עזבנו את האולם, ואחרינו עזב כל המהל, מבלי שהמרצה גמר את דבריו.

ובעת אנו שואלים את מרכז "בני בנימין":
 א. האם המרצה סיבל הוראות לזה מהמרכז?
 ב. האם זהו ה"חונך התרבותי" הניתן ע"י ועדת התרבות לשוב במושבות.
 ג. האם הפך המרכז הנ"ל להיות למוסד מיסיונרי בשביל עבודה ערבית?
 ד. האם אין סכנה שיסוד המושבות החדשות ע"י ההסתדרות הנ"ל באו במטרה לבסס את מצב הפועל הערבי, ולבטל ע"י זה את העלייה העברית ע"י קיפוח עבודה מהפועל העברי?
 אנו דורשים תשובה מידית ממרכז "בני בנימין" על השאלות.

בברכת העבודה והתיארת הליל,
 בשם ועד הפלוגה: **אל-חנן כהן**

ראש פנה, 27.7.32.

"מקלט לילה" או פגישת חברים?

ב"דבר" גליון 2178 בכרוניקה מהעמק תחת הכותרת "מקלט לילה" לסמינריון בעפולה", מסופר על סמינריון הפועלים (למה לא סמינריון מפא"י? ש. 5.) שעבר ברגל מתל יוסף לנהלל. חברי המפלגה בעפולה, מסופר, כשראו את הסמינריון. עובר דרך עפולה שאלו את השאלה הישנה: "כיצד ייפטר בלי לינה?" במוצ"ש סודרת באולם, "הפועל" מסיבה לכבוד האורחים (מניה וכיה שעתים אחרי שנפלנו במסערה למי קום? ש. 5.) כמו שתונה בעיירה משכיה המסיבה אליה את כל הנוער המסוקר (ההדגשה שלי — ש. 5.) וכו'.

אני רוצה להעמיד את העובדות המסופרות כאן על אמיתותן. שבוע ימים לפני העברתנו לנהלל בזמן מועצת המפלגה בכפר יחזקאל פנה הח' לרנר מסניף המפלגה בעפולה אל הח' שפרינצק ואלי בתור ב"כ ועדת הסמינר בדרישה בשם סניף המפלגה שם, שהסי מינר בעברו לנהלל יתאכסן גם בעפולה. לפי דברי הח' לרנר, רצוי הרבר, שחברי הסמינר יכירו גם את פועלי עפולה, את חברי המפלגה שם, מפני שער כה מקובל היה בארץ, במוסדות המפלגה וההסתדרות שעפולה זהו הרחוב הראשי משני צדי הכביש המרכזי עם בתי האוכל וסוכות הגזוז ובמפת הביקורים וההרצאות מטעם המפלגה וההסתדרות לא היתה קיימת. לא בנספ הסכמנו להצעת חברי עפולה. מה זה נופיע פתאום בעפולה? ולמה דוקא בעפולה? אולם אחרי כידור ודיון קיבלנו את ההצעה. אנו איננו פטורים מלעזור לסניפי המפלגה אם יש לנו אפשרות לעשות את זה אגב עבודתנו הסמינריונית. אחרי זה הייתי בעפולה ובמסיבת חברים (השתתף בה אגב בא כוח "דבר" בעפולה) קבענו יחד את תכנית הפגישה, את סידורנו ללינה ואוכל, ואת תוכן המסיבה שתיערך לכבודנו. באכפת חברי הסמינר החלטנו ללכת ברגל לנהלל ולביקר את כל המשקים בדרך. הודענו על כך לכל הנסוקי-דות. אין, איפוא, לדבר על "מקלט לילה" שמצאנו במקרה בעפולה ומכל שכן שאין מקום לתאר את התי ננסות הנוער בנשף בזרימה, "לחתונה בעיירה". הציבור הרחב שבא להשתתף בנשף וכמו"כ עשרות החברים שקיבלו אותנו בשמחה ושהכינו את בואנו ואת הנשף לכבודנו עשה זאת מתוך רצון להשתתף במה שהוא במפעל הזה ששמו סמינריון מפא"י, שהוא נסיון ראשון במובן זה בארץ וחברי התנועה תולים בו תקוות רבות. אין לי אמנם רשות להגן על פועלי עפולה, אולם את הרגשותי אני והרגשת חברי הסמינר אני מוסר כאן. אני מניה, שהכותב לא התכוון, חלילה, למטע את דמות הבינום, אלא שקשה היה לו לוותר על פסוק שנודמן לידיו. אולם מדוע יהיו הסמינר ופיגישת חברים ועפולה סרבן על מובת הפסקים?

סמינריון מפא"י, נהלל. **ליפסקי שלמה**

כלפי מי מראה העירייה את הזוק ידה

תושב שכונת שפ"ק אנוכי. עד עתה שילמתי 390 מא"י לחודש בעד מים לביתי ולאורות פרותי המפרנסות את משפחתי. אולם לרגל החלטת המשפט העירוני שדן את רפתי לסנירה, הוכרתי למכור את פרותי. נשארתי במעט בלי פרנסה, ומשום כך לא יכולתי לדייק בהכנסת התשלומים בעד המים. ב"4 ביולי שילמתי בעד הדישנים ונשארתי חייב בעד הדישנים. ב-20 ביולי ביקרני הגובה והשאיר לי פיתקה על חובי, כדי 780 מא"י וב-27 ביולי נזדרזו במפעל המים ושלחו לי פתקה אדומה: לפני סגירת המים. אני שואל: כלום מן היושר הוא, שהעירייה נושה ולור חצת על צרכן מים שכמותי, שנשאר חייב רק בעד הדישנים, ומאיימת עליו בסגירת המים ובהוצאות המי ויהדות הכרוכות בסגירה זו? ואיה הם כל בעלי הבית תיב בעיר, שחייבים במסי המים בעד כמה וכמה הדישנים? האם מעינש 30 מא"י שתקבל מאתי ומאת אלה שמצבם דומה למצבי מסווה העירייה למלא את החסר בתקציבה?

החסר בתקציבה? **חיים קמנצקי**

על "המשכורות השמנות" ועל תוקפיהן

ענין המשכורות במוסדות הציוניים איננו כשורה, כן, עדיין איננו כשורה, על אף הקיצוצים. עוד יש זי"ש מה לתקן, בשלבים העליונים על כל פנים — לטובת הקופה הציונית ולטובת הבראת האוירה הצברית. וכן תראוי שלא יתנו לענין הזה "להרדם" עד שסוף סוף יסתדרו הענינים. אלא מה? בצדה של השאלה הזאת יש גם שאלת אחרת, שאין לה אמנם, ערך מבחינת הקופה, אך מבחינת האוירה הצברית חמורה היא לא פחות משאלת המשכורת. וזאת היא: מי הוא הרשאי להרעים קולו נגד "הפקידות השמנה", למי הרשות לתבוע קיצוץ חשכר. זאת היא שאלת הכנות האישית או, אם רוצים, שאלת הצביעות וגנבת הדעת בחיינו.

דוגמה אחת מני רבות: מר עזמות, למשל, זה בעל הפיליטונים השבועיים הנחמדים ב"דואר היום", האמנם רשאי הוא לצאת, שבוע-שבוע כמעט וכן גם השבוע האחרון כנגד "הפקידות השמנה", האמנם רשאי דוקא הוא להתלבש באיטטלה של הרר לפרוטת-העם, אשר חושינו האצילים מתקוממים נגד בזבוז הקופה וניצול ההון של האומה?
 על השאלות האלה יכולה לענות רק הנהלת "הד"סה", אשר אצלה שימש מחבר הפיליטונים הנחמדים כמנהל השכונות במשך שנים רבות. עליה יהיה לענות באופן מיוחד, על ארבע שאלות אלה:

(א) מה היא המשכורת אשר סיבל אצלה מר עוד מות זה, הרוה אם שמנה, האם 10 — 15 לירות או אולי 30 — 35 לירות?

(ב) מה הוא הסכום ששולם, לפני חצי שנה בערך, למר עזמות זה ע"י הנהלת "הדסה", כשנפרדה ממנו מטעמי דיאורגניזציה — חמשים לא"י, מאתיים לא"י, שלוש מאות, ארבע מאות, חמש מאות, שש מאות או אולי שבע מאות ומעלה (בצירוף השכונות: "חופש בכסף", משכורת בעד שלשה חדשים של מסי"דת העבודה ופיצויים)?

(ג) האם לכל עובדיה ורופאיה נוהגת הנהלת "הד"סה" לשלם פיצויים ביד כה רחבה, או אולי התיחסה למר עזמות "יחס מיוחד", כאל אדם אשר מבקשים להיות אתו בשלום?

(ד) האם משפחותיהם של רופאים (אשר עבדו ב"הדסה" כמה שנים ונפטרו על משמרתם) קיבלו גם הן פיצויים בערך זה שקיבל מר עזמות, או שהן לא הגיעו אפילו לכדי מחצה ולכדי שלישי מרמי פיצוייו של הפיליטוניסט מ"דואר היום"?

אם הנהלת "הדסה" תענה על השאלות האלה, ידע הצבור מה היא הרשות שבידי מר עזמות דוקא להתרעם על "המשכורות השמנות". איני יודע, אם דבר זה יפחית במשהו את בזבוז הכסף הלאומי, אולם לפחות, יאיר קצת את טיב המלחמה של סוגים ידועים בבזבוז הזה.

5. אחד ה"פקידים השמנים", אשר משכורתו פחותה מ-35 לא"י לחודש ופיצוייו לא יגיעו ל-700 לא"י.

ירושלים, כ"ה תמוז, תרצ"ב.

לא אגף אחד, אלא כל האגפים

בגליון "דבר" 2179 מצא מר — להביא בשמי דברים אשר לא כן, מתוך כוונה להעליב אותי בפומבי. אני מוותר על עלבוני, אבל איני יכול להסכים שיואמרו בשמי דברים שלא אמרתי ושאיני הושב אותם לנכור ינם.

מעולם לא אמרתי שהעמק פשט את הרגל. הנני חושב, והרבה פעמים המרזתי בפומבי — גם בוועדות הציונים הכלליים וגם בהזכרת כ' תמוז השתא — כי הנני מעריץ ביתר עם כל קהל ישראל את היצירה הנ"דולה שנעשתה בעמק. אני אמרתי ג"כ שאנו כולנו מעריכים את העבודה הכבירה שנעשתה ע"י הסתדרות העובדים בארץ. אבל השיטה להעמיד את בנין העם וגאולת הארץ על בסיס של אגף אחד באומה זוהי שלדעתי פשטה את הרגל. שום צפור — אמרתי — לא תוכל לעוף אם כנף אחד שלה מפותח והשני מקרץ. האשם בקיצוץ הכנף האחד הוא בכל אופן לאו דוקא אגף העבודה, כי אם בעיקר ראשי ההסתדרות הציונית, באי הכוח של הציונים הכלליים, שהזניחו את עבודת ארגון העם ואת שיתופו בבנין הארץ, וירצו להאמין שמי שהוא אחד ימלא עבודה זו במקומם. זוהי השקפתי ואותה הבעתי גם בוועידת הציונים הכלליים.

יכולים להסכים או לא להסכים לדעתי ולדברי, אבל אין צורך לעקם את הדברים כדי להכין מטעמים לפי רוח מישהו, שזה מוצא חן בעיניו.

ד"ר ת. בוגרשוב

הערות ל"קולות"

ב"דבר" מ-28 ביולי מתאר אחד החותם בשם "פלוגי" ברשימה "קולות" את בית החרושת ופועליו, שאני אחד מהם, תיאור מסורס. בהמשך דבריו הוא כותב: "ובפנה השלישית — בית יציקת. כלי ברזל פשוטים" למעשה — בית החרושת שאני עובד בו הוא בית חרושת ל"תעשייה כבדה, ליציקת ברזל ונחר-שת והלקי מכונות", מתהרה הוא בבתי חרושת נדר-לים בחו"ל. פלוגי ראה, כי "הפועלים הנם מהנוער העובד". ואילו למעשה יש בכל ביהח"ך רק נער-אחד ואף זה נכנס אך השבוע לעבודה. זאת יכולה להעיד הסתדרות העובדים שפועלי ביהח"ך מאורגנים בה.

פועל ודרי לך, אינטליגנציה!

בירושלים (רחביה א') גר מהנרם ממלתי ורע-יתו, מורה למוסיקה, ואצלם משרתת ילדה ספרדייה בת ארבע-עשר, בערך. בין העוזרת וכבוד הגברת נתייח, חלוקי דעות" בפרובלימת הכביסה. הילדה דרשה פיסטרוין ובמשך ה"וויכוח" היכתה אותה הנבירה. בשוגב אח"כ כבוד המהנרם הביתה, חיוק את עמדתה של עקרת הבית ע"י נערה וצעקה כלפי המשרתת הבוכה. לאחר כך קם סכסוך חדש בנידון סכום הנספ המגיע לזו. לפי השבון הילדה עלה זה לשבעים וחמשה גרש והגברת חישה שבעים. שוגב בכיות וצעקות, שדי: אגלי נמשכות עד זמן קריאת שמע, עד שהתי-ערבה בדבר שכנה אחת והוסיפה משלה את חמשת הגרושים, כדי להיפטר מהצווחה.

כך היא, "אינטליגנציתנו".